

A Brassói Ujjal előfizetési ára:

egész évre K 12.—
 félévre „ 6.—
 negyedévre „ 3.—
 egy óra „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJJAL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével mindennap
 :-: :- délután 6 órakor. :-: :-

Hirdetéseket felvesz a kiadó
 hivatal, Kapu-utca 45. szám.
 Hirdetések díjzabás szerint.

Szerkesztőség: K A P U - U T C A 45. SZ.
 TELEFON: 515.

Felelős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
 Főszerkesztő: Dr. MATHEOVITS FERENC.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

Ófelsége a király.

Az idő kereke nagyot lendül a mai nappal s lendülését egy ország érzi meg, mikor a királyunk ismét egy évet ért meg s egy új év küszöbéről néz be a jövőbe.

Ha nagy és komoly jelentőségűek az emberek életében a születési évek határkövei, százszorososan azok a koronás király életében, melyeknek évenként megismétlődő korszakaihoz nem egy embernek, de nemzeteknek élete kapcsolódik.

Felséges királyunk immár 83 év viharát állotta ki s ma, midőn egy új év küszöbéről tekint a jövőbe, még biztató, reménykeltő a tekintete.

Ebből a 83 évből alig 18 évet tarthatott meg magának s éppen akkor, mikor ifju lelke a nemes, nagy eszmék illatos mezején szeretett volna virágot szedni, már egész súlyával nehezedett vállaira az uralkodás gondja oly viszonyok közt, mely egy tapasztalt férfiú bölcsességét is próbára tette volna. S az ifju király ha megremegett is a vállalkozás nehéz sulyától, nem tántorodott vissza s im — ha idők múltán is — az ifju király és hűséges magyar népe egymás keblén siratják a mult gyengeségeit s egymás kezét tartva néznek a jövőbe azzal a jelszóval, mely királyunknak jelmondatává lett: bizalmam az ősi erényben.

E bizalom kölcsönös volt s e bizalom nem ingott meg soha az évek viharzó hullámaiban sem.

A magyar nemzet hagyományos, vérbe oltott hűséggel tekintett koronás királyára minden időben. A király személyének sérthetlenségével szemlélte őt azokban a viharokban, melyek nemzeti életünk felett elviharzottak. Sötét, nehéz, fájdalmas napok viradtak a nemzetre, melynek sulya alatt már-már roskadozni kezdett, mely már-már a végső kétségbeesésbe kergette a nemzetet, mely ökölbe szoritotta s lesújtó csapásra emelte a kezét, de egy — a királyság eszméje, a fölkenet király személye mindig sértetlen maradt; egyhez, a király személyéhez nem nyúlt soha a nemzet, mert az szívének, érzésének, életének legfelfeltettebb kincse volt.

A hagyományos magyar hűség és nyílt becsületesség soha se engedte el-

ragadtatni a nemzetet, mert talán egyetlen népnek szívéhez nem férközött oly igazán a királyság eszméje, a király személyének szentsége, mint a magyar nemzetéhez.

Valósággal élet- és létfeltételévé lett a magyar nemzetnek a királyhűség s bár a politikai áramlatok ellentétessége sehol sem hullámozott oly erősen, mint nálunk, bár sehol oly erős, mélyen szántó politikai differenciák nem választották szét a nemzet gyermekeit, mint nálunk, mégis ebben az örületes khaoszban minden pártok kritikájának felette állott a királyság eszméje, a magyar király személye.

Hatalmas politikai áramlatok söpörtek végig az öreg Európában a közel mult évtizedek alatt. Alig van általa ennek a vén Európának, melyben ne pusztított volna a forradalmi eszmék szele s ezek mindenikében az egyed uralkodás elleni törekvést látjuk. Nálunk az elnyomatás keserű perceiben se gondolt erre a nemzet s nem gyávaságból, de azért, mert lelkének hagyományai közt a legszentebb s a legtiszteletreméltóbb az volt, mely a királysághoz, a fölkenet király személyéhez kötötte s azért szívesen áldozott fel mindent, még önmagát is, csak hogy ezt megőrizze s az élet borus napjain onnan, királyától várt a nemzet biztató reménysugárt.

S e bizalmában a nemzet nem csalatkozott soha.

Lehetek s voltak is szomorú napok, melyekben a király s nemzetének szíve messze állt egymástól, mikor a megnevezés átkos szelleme állott közlőnk, de akkor is, a sötét s vigasztalan napokban is, a király s a nemzet voltak azok, kik lelkük vágyából, szívük belső ösztönéből keresték a közeledést s ők voltak azok, kik éppen lelkük vágyából áldozattal is megvalósították azt minden ellenkező törekvés dacára.

Azért érzi a nemzet és király a királyi jelszó erejét: bizalmam az ősi erényben.

S ma, mikor a nemzet és király ismét az összekapcsolódásban keresi a jövő biztató reményét, mikor minden nap a jövő boldogságának reményét váltja ki, csak egy érzés uralkodik ben-

nünk, csak egy óhajlás tölti be lelkünket, egy ima hagyja el ajkunkat: Éljen a király! (Q.)

Politikai széljegyzetek.

Bezzeg azt

nem veszi észre a kultuszminister, hogy oláhaink nap-nap mellett mint szállnak szembe a magyar állam törvényeivel iskoláikban, melyekben a törvény tiszteletére kell oktatni.

Arról már felesleges is szólni, hogy pl. az oláh iskolákban a legsötétebb akna folyik a magyar nyelv ellen, de bár az feltűnhetne a kultuszministernek, hogy újabban már egészen nyíltan oláh tanító gyűléseket rendeznek, melyen nyíltan kárhoztatják az államot és törvényeit. S nem csak a tanfelügyelők nem tehetnek semmit, de a kultusz kormány maga is vissza húzódik.

Most lesz nemsokára Kolozsvárt az oláh tanító gyűlés. Nemrég pedig a szepesi metropolita Szászvároson gyűjtötte össze 7 esperesi kerület tanítóit. És ezt teszik csak úgy házilag — bejelentés nélkül s mi fő — ellenőrzés nélkül. Csoda-e ha aztán nagyon ugálnak?

Igazán itt volna az ideje, hogy az ugárlóknak a kultuszminister egyszer már gáncsot vessen.

Most már megértjük,

hogy a Budapesti Hirlap miért lett utóbb olyan konzervatív katolikus. Kormányrendeletre, melynek kell a katolicizmus ereje. Most már nyilvánvalóvá lett. A Budapesti Hirlapot megvásárolták. A kormány vette meg. Előfizet rá 4 ezer példányban. Jó üzlet s jövedelmező, mert hisz ez csak a mellesleges. Mi jön még ezenkívül?

S az ellenszolgálat? A hűség csupán. S ma mit gondolnak azzal az emberek, hogy a hűséget a becsülettel kell megfizetni.

Törökország támad.

s — úgy látszik — nem bánja meg. Ő tanult a legutóbbi háborúból, hogy csak bátornak, nagyhangunak kell lenni, hogy fűtyülni kell az egész európai diplomáciára s akkor — megvan az eredmény.

S ő most fűtyül. Drinápolyban és Kirkillissében egyre erősíti az európai diplomácia egyhangú tiltakozása mellett hadseregét és támad.

Bulgária szegény azt sem tudja, mihez kezdjen. A nagyhatalmaktól várna segítséget, akciót, de azok arról tárgyalnak, hogy mit kellene tenni. Így aztán az lesz a vége, hogy mikor már békésen akarunk aludni, egyszerre csak ismét tüzet jelez a vészharang s az európai diplomácia fogja a legcsodálatosabb ábrázatot vágni, hogy mint is történhetett ez meg — nélkülük.

De már akkor késő lesz.

Ugy látszik, hogy korán volt örülni a — békének.

Meddig alszunk?*)

Irta: ZAKARIÁS ÁRPÁD.

Hogy mennyire el vagyunk maradva a nyugattól, azt nem szükséges elkeseregmem, elsírták már kivülem százan és százan és már érzi, tudja is mindenki. Ha pedig az okokat kutatom, akkor végeredményben nekem is arra a meggyőződésre kell jutnom, hogy első sorban nincs iskolánk, mely megfelelő, értelmes kereskedő és iparos nemzedéket képes volna nevelni.

Egy ilyen iskola pedig csakis a tantervét kellőleg megreformált és a modern kor-szellemnek megfelelőleg átalakított polgár-fiuiskola lehet. Hogy csakis ez nevelhet megfelelő generációt, azt a nyugat már régen belátta s például itt Németországban egy gyári városban, mondjuk Planenben, amelynek belső életét hosszabban tanulmányoztam, 140 ezer lakosnak 20 polgári fiuiskola áll rendelkezésére s átlag mindegyik 600 tanulót számlál.

Örömtől repesett a szívem, midőn olvastam, hogy a brassói egyházközség igazi fenkőlt, modern gondolkodással egy ilyen iskolának a felállítását vette tervbe, s úgy sirt a lelkem, midőn megtudtam, hogy ez a nemes, nagy idea a kellőleg elő nem készített talajon és a polgárság nemtörődömségén megtört és megvalósulása megint egy teljes esztendővel van visszavetve, holott minden perc drága. Nem állunk messze a sir szájától, amelybe pangó kereskedelmi és ipari életünk belebukva, egész nemzeti, gazdasági életünket, sőt magát a nemzetet is magával ragadhatja.

A másik az ezzel lánckapocsként összefüggő kereskedelmi életünk. Tulajdonképpen a tulipán mozgalom eszméje, amely már ma fájdalom „divatját multa“. Hogy a mozgalom kissé el volt hibázva, mutatja az eredmény. S most újból nem látjuk, nem veszünk észre, vagy nem is akarunk tudomást szerezni arról, hogy mint hizlaljuk idegen portékáért kiadott filléreinkkel, milliárdokkal a külföld gyárosait, polgárait.

Pedig meg kéne ezt gondolnunk, de nagyon erősen, éppen most, ezekben a szerencsétlen pillanatokban, mikor a fülünkbe zug az árvizkárosoltak ezreinek és ezreinek az ajkairól a jaj és az átok! Kit terhel a felelősség azért, hogy ezeknek nincsen napi betevő falatjuk és Istennek szabad ege alatt, piszkos rongyokkal takargatják testüket? Hogy még szabályozatlanul állanak azok a nagy veszedelmes folyók is, amelyek még a kisebb zivatarokra is folyton előntéssel fenyegetik a vidékeket? Hogy éhezve és nyomorogva a külföldre kell vándorolnia ezreknek és ezreknek a mindennapi kenyér megkereséséért és nem szívja fel egy-egy nagyobb gyár a vidék nyomorgó népét, legalább a silány megélhetést biztosítva számukra!? Hogy a gyáros jobban fizetve munkásait, azok a napi ételmen kívül egyet s más szükségesebb holmit is beszerezhetnének s így a pénz most már ezen a réven más gyárhoz jutván, az viszont más árukat vásárolva közvetett uton újból vissza nem jut az eredeti gyárhoz, hanem kivándorol az idegenbe, azt gazdagítja! Annál mélyebben rejlenek az okai, semhogy egyeseket, személyeket itt vádolni lehetne. Nagyon su-

*) Ez idegenből küldött cikket, mely egy külföldön tett nagyobb tanulmányok beköszöntője aktuális voltánál fogva szívesen közöljük azzal, hogy bár csak szava termékeny földre találna a lelkekben. (A szerkesztő.)

lyos vádakat, de háritani senkire sem lehet. De ne is akarjuk! A bajok megvannak, nekünk pedig első s legfőbb kötelességünk azok orvoslása után nézni. Egy nagy munka vár reánk, amelyet egységesen az egész társadalom és annak minden egyes személye kell végig küzdjön!

De vigyázzunk, nagyon ügyeljünk arra, nehogy újból magyar szalmalánggal megindítsunk egy olyan mozgalmat, amely hirtelen fellobbanva nagy lángot vet, de a következő pillanatban lelohadva, büzös füstjével árasztja el az egész levegőt. Nem! Inkább akkor ne is lángoljon.

Egy kéréssel fordulok önökhöz, mindnyájukhoz... ezt tegyék meg a Hazának! Tegyék meg azt, hogy most mikor mindjárt itt van a szeptember, jönnek a kis táskás, könyves iskolás gyermekek, most amikor szükség van egyre-másra, erre a csekélységre, vagy arra az egész évre való dologra, mikor beszerzik, kérjenek magyar gyártmányt és talán nézzék is meg, hogy az legyen.

A kereskedőket szintén kérem, a magyar könyvkereskedőket, tegyék meg most, ha esetleg nem is kérne a vevő magyar gyártmányt, szolgálják azzal ki, ha csak tehetik, s a raktáron nem lévő áruikat most a szezon jöttével rendeljék meg magyar gyárosoktól s ha nem is oly finomak és szolidak is, mi, a közönség szívesebben elviseljük, hisz a haza oltárára áldozzuk ezen filléreinket, melyekkel az állam alapjait, virágzó ipari életét erősítjük.

És ha ezután betérünk egy-egy kereskedésbe, hisz naponként megtegyük, soha se szégyeljük édes, szent magyar hazánk földjén magyar árut kérni s lebegjen mindig szemünk előtt egy gondolat, hogy: idegen áruért kiadott utolsó fillereinkért itthon száz-ezrek nyögnek s a külföldet milliárdokkal hizlaljuk! S ha ezt betartjuk, még remélhetünk feltámadást.

Hogyan állunk?

A földmivelésügyi miniszter jelentése.

Ujabb termésjelentést adott ki a földmivelésügyi minisztérium most, amikor az ország legnagyobb részében tul vagyunk az aratáson, a behordáson is. Ezekben a közzétett eredményekben meg is közelítjük az ország végleges termési eredményét. A learatás és behordás ugyanis jobbra csak ott nem történt meg, ahol az időjárás mostohasága akadályozta azt. Ez azonban az országos termés eredménye szempontjából valami súlyosan különben sem esik latba, mert ezeken a csapásokkal sújtott vidékeken részben csekély lesz a termés, részben pedig egészen gyenge a minőség.

A minisztérium becslési eredményei szerint az utolsó jelentéshez képest javult az ország termése. De természetesen nem olyan mértékben, hogy az valamennyit is lendítene az ország mezőgazdaságának során. Az újabb jelentés szerint ugyanis várható termés búzában 39 millió 527,000 métermázsá, rozsban 12 millió 165,090 métermázsá, zabban 14 millió 355,000 mm.

Nem sok vizsgálatást lehet abból sem meríteni, hogy a minisztérium gazdasági tudósítói a tavalyinál jobb minőségűnek ítélik meg az ezidei minőségét, mert hiszen ismeretes, hogy a tavalyi minőség csak gyenge közepes volt. Ennélfogva az ezévi ter-

més anyagáról sem lehet többet mondani, mint hogy az jó közepes.

Az ország mezőgazdasági viszonyai tehát oly szomorú helyzetet mutatnak, hogy minden eszközt meg kell ragadni annak fejlesztése végett s ezt annál inkább, mert az értékesítési viszonyok is bizony meglehetősen züllöttek Magyarországon s ezt súlyosan érzik a gazdák, akik annak a learatott csekély termésnek is jelentékeny százalékát a gabonaszpekulánsok zsebe számára aratják le. Ha tehát megreformálják a gabona tőzsdét, abból kétségtelenül lesz hasznuk, anyagi hasznuk is a gazdáknak. De ez ugyan vajmi kevés. A mezőgazdasági nehézségen csak az lendítene, ha a többtermési problémát nemcsak miniszteri bársonyszékekből hirdetnék, hanem a gyakorlati életbe is átvinnék, ha olyan intézkedéseket tennének a mezőgazdaság érdekében, amelyek csakugyan biztosítják is a többtermelést. S mi ezzel karöltve jár, új forrásokat kell megnyitani a mezőgazdák előtt. Külföldön, a kulturában előrehaladott nyugaton már nem egyedül az időjárás a fokmérője a mezőgazdák boldogulásának. Ha nem agrárállamok lettek ezéni, meg kell valósítanunk nekünk is, az — agrárállamnak.

Színház.

Heti műsor:

Hétfőn, aug. 18-án: Böregér, operette 3 felvonásban, írta Strauss János.

Kedden, aug. 19-én először; Róza néni, vígjáték-ujdonság 3 felvonásban. Irta: Lengyel Menyhért.

Szerdán, aug. 20-án két előadás; délután félhelyárral a Mexikói leány, operette 3 felvonásban, írták Rajna Ferenc és Szirmai Albert; este nyolcadszor: Cigányprimás, operette 3 felvonásban, írta Kálmán Imre.

Csütörtökön, aug. 21-én: Aranypatkó, énekes vígjáték 3 felvonásban, írta Kadelburg Gusztáv.

Pénteken, aug. 22-én hetedszer: Éva, operette 3 felvonásban, írta Lehár Ferenc.

Szombaton, aug. 23-án itt először: A Lila dominó, operette-ujdonság 3 felvonásban, írták Gatti és Jenbach, zenéjét szerette Cuvilliere.

Két bemutató.

A miniszterelnök.

Nagy Endre darabot mutatott be színházunk vígjáték személyzete szombaton. Nagy Endre féle szatira az egész, mely ha nem nyult volna el olyan nagyon 3 felvonáson át, még élvezhető lett volna, de így minden szellemes smoncai dacára is ellaposodott.

A darab meséje az, hogy mint emelkedik egy kis postahivatalnok fényben, gazdaságban, tekintélyben azért, mert mögötte a miniszterelnököt sejtik az érdekemberek.

Apró kis mindennapi mese, mely Nagy Endre kezében eléggé változatossá lett.

Az előadás jó, folyékony és színes volt. Hevesy Mariska a feleség szerepében mindvégig bájos és megértő volt s méltó partnere volt a férj szerepében Tihanyi. Földváry a materialisztikus felfogású s mégis ideális lelkű orvosnak hü képét adta, ugyan-csak Komjáthy kicsiny szerepében hűen festette a miniszterelnököt. Kisebbszerepeikben jók voltak: Vágóné, Szilágyi Rózi és Baghy.

Az előadást félház nézte végig.

Samuka.

Olcso nyári darabot mutatott be tegnap a színház „Samuká”-ban. A meséről nem is lehet írni. Semmi. S mégis ez a könnyű semmiség sok hangos nevetést fakasztott s éppen azért lehet róla csevegni.

A darab Samuka elvesztése körül forog, kit aztán fordulatossá s lehetetlen helyzetek közt hajszolnak s végre is otthon találják meg.

Az előadás jókedvű volt s olyan könnyebb nemtörődomség uralkodott a színpadon, mi tegnap illet a darabhoz.

Nagyobb szerep alig volt. A szereplők mindenike jó volt s jó kedvvel játszott.

A szép napsugaras délután beköszönése volt érezhető a színházban, hol alig fél ház hallgatta, illetve nevette végig az előadást. (Nó.)

NAPIHIREK**A gond.**

Irta: **Báró Bánffy Farkasné.**

A napnak ezer
Gondja, baja fáraszt,
Ábránd világom
Akkor zárva van.
Az alkony hívó,
Bágyadt mosolyára,
Örömtől szívem
Majdnem megszakad.

Csak akkor élek,
Mikor néma minden
És szívem beszél
Csendes dolgokat,
Nézem az eget
Csillag seregével
S a bölíngató
Sötét lombokat.

A tartalomdús
Multra emlékezve,
Azt hasonlítom
Sivár jelenhez
S bár nem akarom,
Szemeimből mégis
A könnyecsepp sűrűn,
Sűrűn permetez.

Éltemnek ősze
Verőfényes, szép volt,
Virágai halvány —
Mégis kedvesek.
E virágokból
Képzletben olykor
A nap multával
Bokrétát szedek.

Mig olvasómat
Morzsolgatom csöndben,
Az imádságtól
Lelkem megnyihül,
Lezárul szemem,
S messze — messze talán —
Egy éles, szuró
Vád elevenül.

Kisértő emlék —
Éjtéli barátok,
A kakasszóra
Eltűnedeznek,
A virradattal
Felveszem az ígát,
És ahol hagytam, —
Mindent ott kezdek.

Istentisztelet sorrendje aug. hó 20-án, Szent István napján a plebánia templomban a következő: reggel 6. 7. 8. 9 és fél 12 órákor csendes mise. 10 órákor ünnepi beszédet mond Dobby Lajos főgimn. tanár, mely után ünnepélyes szent mise. A szent mise alatt az egyházi énekkar Stadler József karnagy vezetése alatt, a városi zenekar közreműködésével énekel. Délután 5 órákor litánia és áldás.

A szentferencendi templomban az ünnepi szentbeszéd és mise 10 órákor lesz.

A király születésnapja Brassóban. Ma, a király születés napján, a róm. kath. plebánia templomban 9 órákor hálaadó ünnepi mise volt, melyet Szélyes Dénes főgimnáziumi tanár celebrált fényes segédlettel. A misén a hivatalok testületileg vettek részt.

Hadsereg köréből. Binder István cs. és kir. tábori lelkész a mahrisch-weisskircheni lovassági hadapród iskolából a 21. sz. (temesvári) helyőrségi kórházhoz, Lupean Sándor 2. sz. gy. ezredbeli főhadnagy a nagy-szebeni hadapród iskolából 39. gy. ezredhez, Finegarin János 2. sz. gyalogezredbeli százados oktató tiszti minőségben a marosvásárhelyi katonai alreáliskolához, Popist Mihály 2. sz. gyalogezredbeli főhadnagy oktató tiszti minőségben a kismártoni katonai főreáliskolához helyeztetett át. — Tóth Ferenc 2. sz. huszárezredbeli I. o. főpatkoló mester, mint rokkant, nyugállományba helyeztetett.

Kitüntetett boszniai katonatisztek. Egy bécsi újság szerint a király azoknak a tiszteknek, akik a balkáni válság idején a monarchia déli országaiban szolgáltak, születésnapja alkalmából hétfőn kitüntetést ad. A kitüntetett tisztek száma több száz.

Leintették a hadgyakorlatokat. A király rendeletet adott ki, hogy az idej csapategyakorlatok az ezredgyakorlatokkal befejezést nyerjenek. Kivételt csupán a Galiciában és itthon tartandó nagy lovasgyakorlatok képeznek, a 14. hadtest kisebb gyakorlatok és a cseh hadgyakorlatok.

Titkos feljelentés a Cell cég ellen. Kolozsvárról jelentik, hogy eddig ismeretlen feljelentő számadatokkal támogatott beadványban feljelentést tett a Cell cég ellen, hogy 8 éven keresztül kolozsvári szeszgyárában rendszeresen üzött adóeltitkolásával a kincstárt körülbelül 270 ezer koronával károsította meg. A pénzügyigazgatóság a legszélesebb mederben indította meg a vizsgálatot, mely most teljes erővel van folyamatban. Hir szerint a városi jövedék is ebben az irányban vizsgálatot indított.

Uj oláh középiskolák. Nagyszebenből jelentik: A nagyszebeni konzisztorium 250 ezer koronát utalt ki a Saguna emlékére építendő tanítóképzőre. Ugyancsak elhatározta a konzisztorium, hogy legközelebb megkezdi a belgrádi gimnázium építtetését, melynek létesítését egy besszarábiai milliomos tette lehetővé.

Közvetlen vonat Kassa—Brassó közt. Kolozsvár város tanácsa feliratot intézett a kereskedelmi miniszterhez, amelyben kéri, hogy Kolozsvár—Debrecen—Miskolc—Kassa között közvetlen kocsik közlekedjék, mert a jelenlegi háromszori átszállás nagyon megnehezíti az összeköttetést Erdély s a Felvidék között.

Hat sajtópör a megszünt Köztársaság ellen. Szegedről jelentik, hogy a szegedi ügyészség még egyre indit sajtópöröket a megszünt „Köztársaság”-ban megjelent cikkek miatt. E hó elején az utolsó számban megjelent 6 cikk miatt jelentettek sajtópört.

A második művész-est a Mercur mozgóban, Psilander műsorral szerdán, augusztus 20-án lesz. Színre kerül Brassóban először a „Nordisk Films Compagnie” legújabb remekműve: „Az uzsorás karmai közt”. Szenzációs dráma 3 felvonásban. A főszerepben a népszerű Waldemar Psilander és Klara Wieth. Ezenkívül még hat elsőrangú film. Előadások fél 4, 6 és 8 órákor.

A román zsidók polgárjoga. Bukarestből jelentik: A küszöbön álló alkotmány revízió alkalmából a kivételes törvények hatályát megszüntetik ama zsidó családokra nézve, amelyeknek hozzátartozói a legutóbbi mozgósításnál azonnal jelentkeztek és bevonultak. Ezeknek a családoknak száma körülbelül 16 ezer.

Terjed a kolera. A legutóbbi napokban több helyről s így Bécs, Bukarest, Szerajevó, Ujvidék és Zágrábból több kolera esetet jelentettek. A hatóságok kettőzött szorgalommal végzik az ellenőrzést.

Táviratok.

Ischl, aug. 18.

A külügyminiszter ide érkezett és 11-től fél 1 óráig tartó audiencián jelent meg a felség előtt s informálta a jelen helyzetről. A laphirekkel szemben úgy Berchtold, mint Hoyos gróf megmaradnak állásukban.

Berchtold az új folyamán visszautazott Bécsbe.

Őfelsége reggel 8-kor fogadta nővérét, Gizella bajor hercegnőt és Mária Valéria főhercegnőt s a főhercegi család tagjait, kik jókívánataikat fejezték ki születésnapja alkalmából, majd egyedül misét hallgatott a Felség.

Bécs, aug. 18.

A testőrök kaszárnyájában egy tiszti szolga rálőtt egy kapitányra és egy nőre, ki nála volt. A nő meghalt, a kapitány súlyosan megsebesült. A tisztiszolga ugyancsak meglőtt egy szakaszvezetőt, ki a lövés halatára a szobába rohant. A tisztiszolga azután az ablakon kivetette magát és súlyosan megsebesült. Tettét pillanatnyi elmezavarban követte el.

Zágráb, aug. 18.

Amidőn Skerlec király biztos az ünnepélyes miséről kijött egy tanuló rálőtt s megsebezte jobb oldalán könnyebb sebesüléssel. A merénylőt elfogták. A merénylő direkt ezért a merényletért utazott Chichágóából. A sebesülés oly könnyű, természetű, hogy a kórházból sebei bekötése után gyalog ment a báni palotába Skerlec.

Zürich, aug. 18.

A szép időben Bebel temetésén 10 ezer ember vett részt. 300 koszoru vívó és 2 koszorus kocsis kísért a holttestet s circa 200 szociáldemokrata egyesület jelent meg zászlók alatt.

Szófia, aug. 18.

Illetékes helyről jelentik, hogy a bukaresti egyezményt Ferdinánd király holnap aláírja. A szerb kormány elrendelte, hogy a vonatösszeköttetést Belgrád és Szófia közt ismét felvegyék.

Miklós cár tegnap a trónralépés emlék-ünnepén megleghangu táviratot intézett Ferdinánd királyhoz. A bolgár kormány a hatalmakhoz körlevelet intézett, melyben tiltakozik a török előrenyomulás ellen s követeli a londoni egyezmény épségben tartását.

Ajánlható cégek Brassóban:

Lázár Mór Weisz-Mihály-u. 3. órák és aranyműves.

Arany- és ezüstnemű javítást, vagy átalakítást, órák igazítását elvállalja felelősség mellett jutányos áron. Régi arany és ezüstneműt, órákat becsérel újjakkal. Tört ékszereket vesz a legmagasabb áron.

Arany- és ékszerjavító műhelyek:

Fachat Gyula,
Fekete-utca 33. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkát.

Asztalosok:

Kiss Balázs,
Közép-utca 24. Épület- és bútorasztalos. Minden e szakmába vágó munkát és javítást mérsékelt árak mellett vállal.

Orbán András,
Fekete-utca 8. Épület- és bútorasztalos. Elvállal minden e szakmába vágó munkát olcsó árban.

Bútorraktárak:

Zachariás Márton,
Kapu-utca 58. Eladás készpénz és részlete, olcsó árak mellett. Telefon interurbán 492.

Cipészek:

Ardeleán Szilárd,
Weisz Mihály-utca 20. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, javításokat szolid árak mellett.

Both József,
Weisz Mihály-utca 23. Uri, női és gyermek cipők nagy raktára. Megrendeléseket, javításokat gyorsan eszközöl.

Borsovitzky Lajos,
Kórház-utca 6. Saját készítésű férfi-, női- és gyermek cipők. Mérték utáni rendelést, javítást gyorsan és a legolcsóbb árban elfogad.

Nagy Ferenc,
Weisz-Mihály-utca 33. Saját készítményű és kész férfi-, női- és gyermekcipők raktára, megrendeléseket, javításokat szolid árban végez.

Veress Vilmos,
Tehénpiac 9. Férfi, női és gyermekcipők nagy raktára. Amerikai cipők és választékban. Elvállal férfi, női és gyermekcipők, csizmák mérték szerinti készítését olcsó árak mellett.

Schmilovsky János,
Kórház-utca 33. Elvállal férfi-, női- és gyermekcipők készítését tartós és csinos kivitelben. Szolid árak mellett javításokat gyorsan és pontosan eszközöl. Kiváncra megrendelés végett hához is elmegy.

Déligyümölcs, zöldség:

Gingold Testvérek,
Hirscher-u. 4. Zöldség, déligyümölcs, csemege, iúszér, friss és sós halak, valódi kóser-italok.

Divatáru-kereskedők:

Graef Testvérek,
Kolostor-utca 9. Uri és női divatáruház. Az összes bluzokat és napernyőket minden árban kiárusítja. Újdonság elegáns férfi nyakkendőben és fehérneműkben.

Drogériák:

Kraft és Herberth,
ezelőtt Lang és Theil. Buzasor 8. Fényképezési cikkek raktára.

Épület és bútor mázoló és fényező:

Buka D. és Résnovean,
műhely Vár-u. 2. Mindennemű modern munkát szolid árban készítenek.

Éttermek:

Európa szálló étterme,
Kolostor-utca 9. Elismert jó konyha. Kitűnő italok. Pilseni őstörzs sör. Kellemes nyári udvari helyiség.

Sétatéri vendéglő,
Elsőrendű konyha. Kitűnő italok. Dreher-féle korona sör.

Vigadó (Redout) étterme,
Hirscher-utca. Bérlo: Gottsmann Ede. Kitűnő konyha. Pilseni sör. Jó borok.

Fényképezés:

Ambrus Antal,
Hosszu-utca 16. Fényképezési és nagyító-műterem. 10 drb. fényképes levelező-lap 2 kor. 3 drb. vízfénykép és 5 fénykép-levelező-lap, összesen 8 drb. ára 3. K. Vasutasoknak igazolványi fényképek jutányosan és gyorsan eszközöltek. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat jutányos ár mellett.

Gust H.,
Buzasor 8. Fényképezési és nagyító műterem.

Kovács Sándor,
Katonakórház-utca 2. a. 10 képes lap és egy kabinet fénykép 4 kor. 3 vizitkép 2 K. 50 fill. 12 drb. remek szép stereoskopkép Brassó, Budapest, Bécs, Belgrad, New-Jork stb. stereoskopkal együtt 10 korona. Minden további kép 40 fillér.

Férfiszabók:

Barabás Dániel,
Kórház-utca 10. Csinos kivitel. Tartós munka.

Héjjas J.,
Hirscher-utca 28. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat.

Mihály Jenő,
Lencsér 26. szám. Elvállalja polgári és egyenruhák készítését.

Sebestyén János,
Kórház-utca 44. Férfi-divat szabó.

Tellmann Béla,
Lópiac 1. Angol uri szabóság.

Czellecz István,
Hirscher-utca 7. Elvállalja a legdivatosabb urilöltönyök elkészítését jótállás mellett.

Férfiszabó üzletek:

Bartha Mihály,
Tehénpiac 4. Divatos szabás, elsőrangú kivitel, jutányos árak.

Buca György,
Porond-utca 45. Intézeti egyenruha vállalat, szövetraktár, csinos szabás, szolid kiszolgálás.

Kósa Albert,
Weisz-Mihály-utca 6. Belföldi és angol szövetraktár, csinos és tartós kivitel.

Lengyel Gyula,
Hosszu-utca 14. Egyenruhazati intézet. Katonai felszerelések raktára.

Szöcs György,
Weisz Mihály-utca 10. Saját ház. Férfi divat szabó üzlet. Egyenruhazati intézet. Szövet és sapka gyári raktár.

Festék-kereskedések:

Arsu Miklós,
Hosszu-utca 9. Szobafestő és mázoló, mindennemű festők, olaj és üzleti létrák raktára.

Gázfelszerelés cikkek:

Rádium gázszerelede,
Weisz-Mihály-utca 4. Tetjes gázvilágítási felszerelések. Csillárok gyári árak mellett. Lámpák jókarban tartása elvállaltatik.

Géplakatosok:

Copony György,
Villa-utca 3. Hentes-utca 4. Motorüzemre berendezett lakatos műhely. Nagy választék mindenféle konyhatűzelőben. Elvállal mindennemű lakatos-munkát szolid árak mellett.

Gyertyagyárok:

Peteu János,
Csirkepiac. Első erdélyi viasz és parafingyertyagyár. Viasz, cerisin, stearin és parafin gyertya olcsó árban.

Gépraktárak:

Wetzel Ottó,
Weisz Mihály-utca 30. Saját mechanikai műhely. Pfaff-varrógépek. Underwood-írógépek. Waffnerad és Kosmos-kerékpárok.

Kávéházak:

Jordáche György,
az alsó sétatéri pavilon bérloje. Mindennap városi zenekar játszik. Hideg buffet, kitűnő italok.

Kávémérések:

Horváth Józsefné,
Hirscher-utca 24.

Kárpitosok:

Vajda Gyula,
Buzasor 7. Angol klub és bőrbutor-különlegességek készítője. Elvállal kárpitos és díszítő munkákat minden stílusban.

Refegyártók:

Incze Károly,
Kapu-utca 28. Mindennemű ecset, kefe, meszelő, és e szakmába tartozó más cikkek jutányos árban beszerezhetők.

Lóser L. p. pr. Richlovits A.,
Hirscher-utca 17. Hol mindennemű e szakmába vágó cikkek a legjutányosabb árban kaphatók.

Zeides Alfréd,
Fekete-utca 4. Brassó legnagyobb raktára mindenfajta ecset, meszelő, kefe és e szakmához tartozó cikkekben. Szolid kiszolgálás! Viszonteladónak árengedmény.

Benigal Sándor,
Kapu-utca 9-11. Ujjonnan berendezett üzlet. Legnagyobb választék minden e szakmához tartozó árukban szolid kiszolgálás mellett. Viszonteladónak megfelelő árengedményt ad.

Refüzletek:

R. Mihaletz utóda,
Kapu-utca 13. Első brassói kefeüzlet. Alapított 1875. Eladás nagyban és kicsinyben. Viszontelárusítók árengedményben részeselek.

Röcsi- és kerékgyártók:

Márton Albert,
Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkákat mérsékelt árban.

Röcsi-kárpitos és fényezők:

Subutz Dénes,
Közép-utca 41 a). Elvállal minden e szakmához tartozó munkát jutányos árak mellett.

Rözműves-mesterek:

Moldován György,
Szent Miklós-utca 6 b). Budapestben kitűnő eredménnyel oklevelet nyert közművesmester. Elvállalja templomok, házak építését és javítását. Költségelőirányzat és tervek készítése. Vidéki meghívásra személyesen odautazik.

Rovácsok:

Kelemen Lázár,
Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkákat mérsékelt árban.

Szakács József
Közép-utca 41 a). Elvállal minden e szakmába vágó munkát és javítást jutányos árak mellett. Kész kocsit kapható.

Röszörűs és kések:

Durighello L.,
Kapu-utca 16. Első brassói mű- és homoru köszörűlde motor üzemre. Javítások olcsón és pontosan eszközölteknek.

Rőtélgyártó:

Hertrich József,
Hosszu-utca 135. Elvállal minden e szakmába vágó munkát szolid árak mellett. Viszonteladónak árengedmény.

Mechanikus:

Littmann Róbert,
Hosszu-utca 24. Automobil, motor, kerékpár, írógép, varrógép és gramofon javító műhely.

Mosóda és fényvasaló intézet:

Nicolescu Ilona,
Kut-utca 23. Különlegesség. Független, bluz és mindenféle nyári ruha mosás és vasalás felelősség mellett.

Női fodrászok:

Ludovica Soos,
Hirscher-utca 5. Színházi fodrásznő. Fésülés házon kívül havi előfizetésre vagy alkalmakra elvállaltatik a legdivatosabb formában szép kivitelben. Kihullott haj megvételre kerestetik.

Női fűző-üzlet:

Hurtig M. özvegye,
Hirscher-u. 6.

Órák és ékszerészek:

Gantz József
Fekete-utca 33. Minden e szakmába vágó óra és ékszer-eladás. Elvállal javításokat pontosan és olcsón.

Szilgyártók:

Mooser Mihály,
Hosszu-utca 37. Szilgyártó, nyerges és bőrdandós. Minden e szakmába vágó cikkek raktára. Megrendeléseket és javításokat elvállal.

Szűcsök:

Szabó Béni,
Kórház-utca 11. Szőrmeáruk javítását, átalakítását, fehér szőrme tisztítását, valamint mindennemű szőrmeáruk készítését új szőrmeből legutolsó divat szerint készítenek mérsékelt árban. Raktáron tartok különféle szőrmekeket. Elsőrangú szakismeretemen folytán a legmagasabb igényeknek is megfelelek.

Szobafestők:

Farkas E. Sándor,
Kórház-utca 35. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, modern kivitel és szolid árak mellett. Poloska irtást saját módszere szerint vállal felelősség mellett.

Turó és háshavál-sajt-gyárok:

Manu Tódor,
Hátulso-u. 42. -- Hetivásárokon a piacon árusít.

Vegyeskereskedések:

Herz-féle vegyeskereskedés,
Hosszu-utca 90. Korai veteményfélék naponta frissen érkeznek. 4 év óta fennálló tejraktár. Állandó előfizetők egész éven át tehentejet 21 filléren, bivalytejet 30 fillérről kapják. Tiszta kezelés. Telefon 213.

Vegyítisztítók:

Schmitz József,
Kolostor-utca 25. és Közép-utca 12. Csipkét, ruhát fest és tisztít vegyileg.

Vendéglők:

Alsó Warte vendéglő,
(Brassó) és Bartha-féle vendéglő (Hosszufalu) bérloje Dakó Bálint. Kellemes nyári kirándulóhelyek, jó konyha, kitűnő italok, kőbányai és Czell sör.

Jian-féle vendéglő,
Lópiac 15. Izletes konyha, kitűnő italok. Czell-sör pohár és üvegekben. Előfizetéseket étkezésre házon kívül is elfogad mérsékelt árak mellett.

Vésnökök:

Nahmajer Ferenc,
Weisz Mihály-utca 17. Pecsénymók, cimerek legjobb kivitelben készülnék.

Sole Lipót,
Rugyanta-, érc-bétyező és himző-minták, monogramok és a szabadalmazott marhalevel-szárazbélyező készülékek gyártója. Kolostor-utca sarok. Weisz Mihály-utca 2. Alapítva 1879-ben. Telefon 5-35.